

Torslanda 115 inom Amhult 3:1

Torslanda socken, Göteborgs kommun

Arkeologisk förundersökning

Thomas Johansson

Torslanda 115 inom Amhult 3:1
Torslanda socken, Göteborgs kommun
Arkeologisk förundersökning

Thomas Johansson

RIO GÖTEBORG
NATUR- OCH KULTURKOOPERATIV

Torslanda 115 inom Amhult 3:1, Torslanda socken, Göteborgs kommun
Arkeologisk förundersökning

Kulturhistoriska rapporter 2014:1

© Rio Göteborg, Natur- & kulturkooperativ 2014

Fastighet: Amhult 3:1, Torslanda socken, Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-23692-2013

Belägenhet i SWEREF 99: Norr 6400300 m, Öst 307520 m

Höjd över havet: 15-20 meter

Beställare: Göteborgs Egnahem AB

Projektnummer: 1361

Projektansvarig: Lillemor Olsson

Fältansvarig: Thomas Johansson

Övrig personal: Louise Olsson, Magnus von der Luft, Petra Aldén Rudd

För personalens meriter hänvisas till Rio Göteborg Natur & kulturkooperativs hemsida.

Fältarbetstid: 2013-12-10 - 2013-12-16

Undersökningsområdets storlek: 3600 m²

Arkiv: Rio Göteborg Natur- & kulturkooperativ

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen

Omslagsbild: Vintersolen lyser för omväxlings skull över förundersökningsområdet. Vägen Andalen ses i bildens mitt, till höger skymtar Flyghamnsvägen. Foto mot norr.

Orienteringskarta: Framställd av Rio Göteborg, Natur- och kulturkooperativ med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Göteborg Natur- & kulturkooperativ

Redigering och layout: Ingemar Bengtsson

Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, HAMBURGSUND

ISSN 1652-1897

Sökord: Hisingen, Andalen, mesolitikum, Sandarnakultur, Maglemosekultur, sandarnayxa, bergartshacka

Rio Göteborg Natur- & kulturkooperativ

Slakthusgatan 8

415 02 GÖTEBORG

www.riogbg.se

kontakt@riogbg.se

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Syfte.....	7
Metod	7
Förmedling	7
Undersökningområdet	7
Natur- och kulturmiljö	8
Tidigare undersökningar	9
Utredningsresultat	11
<i>Fynd</i>	11
<i>Anläggningar</i>	12
<i>Analysresultat</i>	12
Tolkning.....	12
Forskningspotential	12
Pedagogisk potential	13
Antikvarisk bedömning	13
Källor	14
Bilagor	15
1. <i>Schakt</i>	
2. <i>Fynd</i>	

Torslanda 115 inom Amhult 3:1

Torslanda socken, Göteborgs kommun

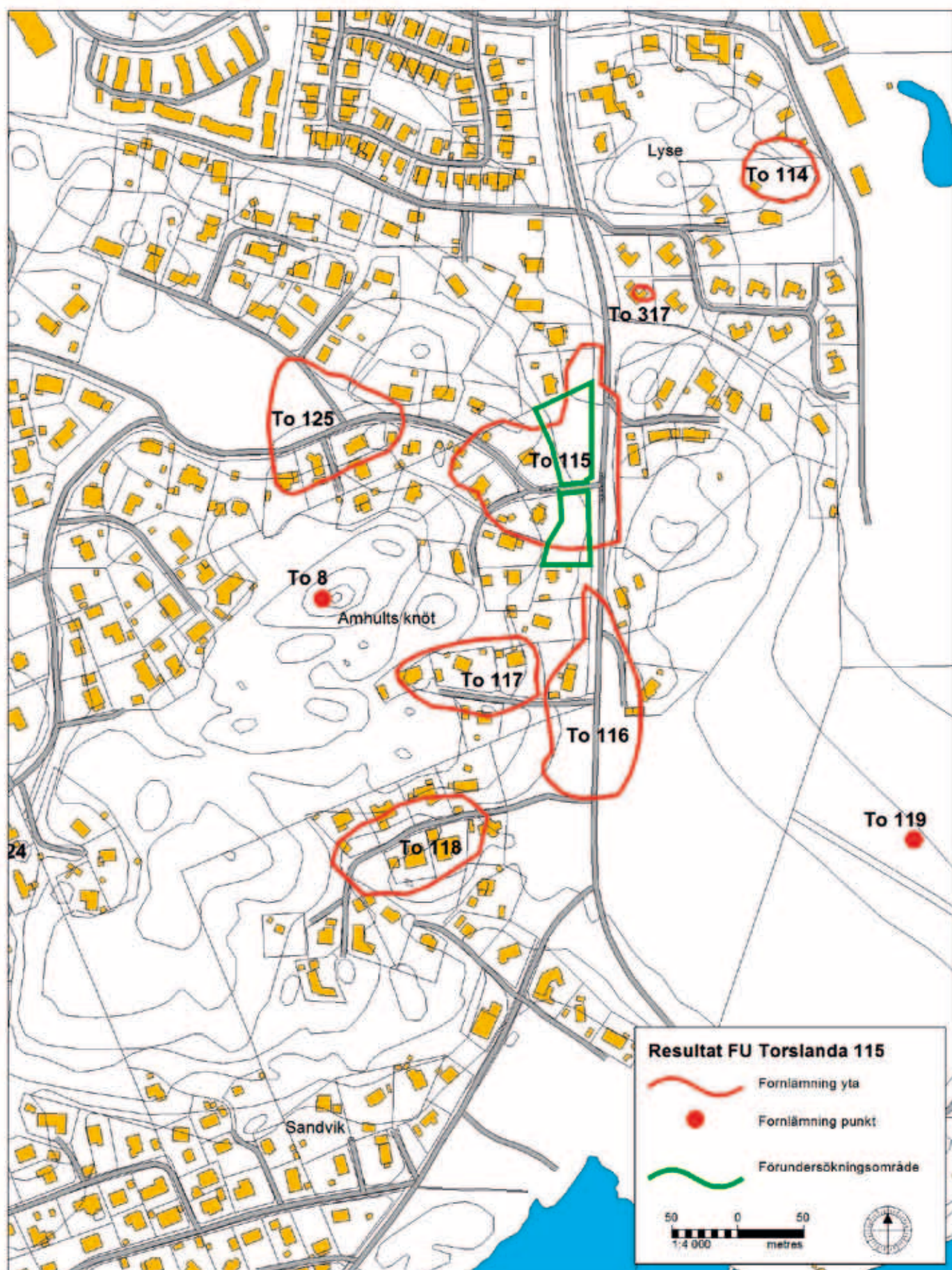
Arkeologisk förundersökning

Sammanfattning

Vintern 2013 förundersökte personal från Rio Göteborg Natur- & kulturkooperativ fastigheten Amhult 3:1 i Torslanda i Göteborgs kommun. På platsen finns en sedan tidigare känd fornlämning, RAÄ Torslanda 115. Fornlämningen utgöra av ett boplatssområde med datering från senmesolitikum och framåt och den har varit föremål för undersökning tidigare. År 1999 slutundersöktes fornlämningens östra del varvid ett flintmaterial framkom. Undersökningen gav att platsen har brukats från senmesolitikum och framåt. Denna del av fornlämningen är nu borttagen och bebyggd.

Under förundersökningen grävdes 22 schakt. Samtliga schakt utom ett innehöll fynd i form av flinta. Materialet innehåller en stor mängd avslag och redskap. Nämnas bör ett ovanligt inslag av äldre sandarnakultur med ett nackfragment av en sandarnayxa, en lancettmikrolit och en mikrostickel. Därtill påträffades ett delvis slipat fragment av bergart som tolkas som en del av en slipad bergartshacka. Delar av fyndmaterialet framkom i överlagrade kontexter och kan dateras till mellan- och senmesolitikum.

Efter avslutad förundersökning anser Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ att fornlämningen RAÄ Torslanda 115 fortsatt skall erhålla lagskydd enligt 2 kap i Lag om kulturminnen mm (KML). Fortsatta undersökningar krävs vid fortsatt exploatering. Ansökan om ingrepp i lämningar lämnas till Länsstyrelsen.

Figur 1: Karta över fornlämningsbilden i området kring RAÄ Torslanda 115. Notera de fem boplatser som ligger samlade kring berget Amhults knöt. Dessa kan tidvis ha nyttjats under samma perioder. I kartans nederdel skymtar havet. Karta i skala 1:4000.

Syfte

Förundersökningen av RAÄ Torslanda 115 föranleddes av en planerad husbyggnation på fastigheten Amhult 3:1 och syftet var att förse Länsstyrelsen med ett fördjupat kunskapsunderlag inför prövning av arbetsföretaget enligt 2 kap. 12 § KML.

Förundersökningen syftade vidare till att avgränsa fornlämningen så att det inte råder tvekan om fornlämningen berörs/inte berörs av planerad exploatering. Art och innehåll skulle beskrivas med hänsyn till fornlämningens antikvariska bevarandevärde samt dess pedagogiska och vetenskapliga potential. Länsstyrelsen i Västra Götaland bedömde att ambitionsnivån skulle vara hög eftersom förundersökningen utförs som ett led i borttagande av fornlämningen.

Metod

Vid undersökningen grävdes schakt med grävmaskin. Dessa förlades jämnt över ytan, med hänsyn till topografin och växtligheten. Syftet var att avgränsa fornlämningen inom undersökningsområdet. Platsens läge och dess höjd över havet (15-20 möh) gjorde att möjligheten till en transgressionslagerföljd fanns. Därför grävdes en del schakt som djupschakt för att förstå eventuell lagerbildning till följd av transgressionen. Fyndförande kontexter genomgicks för hand. Då platsen var rik på fynd insamlades fynden som framkom för noggrann sortering. Schakten mättes in med RTK-GPS och schaktprofilerna dokumenterades genom lagerbeskrivning. I vissa fall fotograferades schakten med digitalkamera. Det primära dokumentationsmaterialet och fynden kommer att översändas till Göteborgs Stadsmuseum i och med denna rapports färdigställande.

Förmedling

Inga förmedlingsåtgärder planerades eller genomfördes inom ramen för denna undersökning.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet utgörs av fastigheten Amhult 3:1 vilken är belägen i södra delen av Torslanda socken som i sin tur finns på Hisingen i västra delen av Göteborgs kommun. Fastighetens utbredning är cirka 130 x 40 meter i nord-sydlig riktning och utgörs till största delen av en trädbeväxt yta sluttade mot norr, figur 1. Fastigheten avgränsas i öster av Flyghamnsvägen som löper från den tätortsliknande bebyggelsen vid Amhult i norr till den mer glesbebyggda Skeppstadsholmen i sydöst. Fastighetens västra del utgörs av bergsytor. Genom fastigheten, från öster till väster, löper vägen Andalen och denna väg delar sålunda ytan i två delar, se omslagsbild. I den norra delen av fastigheten finns i öster, angränsande mot Flyghamnsvägen, ytor med sprängsten och berg i dagen. Sprängstenen härrör sannolikt från när Flyghamnsvägen moderniserades och vägen sprängdes ned i bergskrönet och jämnades ut. Längs med fastighetens östra sida finns även gräsbevuxna ytor. Längst i norr finns en större yta bevuxen med buskage och gräs. En snabb granskning av det befintliga historiska kartmaterialet visar att delar av ytan har utgjort åkermark så sent som under 1970-talet. Avstånd till havet, en liten havsvik söder om utredningsområdet, är i dag cirka 450 meter. Platsen är belägen mellan 15-20 meter över havet.

Natur- och kulturmiljö

Södra delen av Torslanda socken utgör Hisingens sydvästra kustlinje. Området är ett småskaligt skärgårdslandskap med vikar, bergspartier, dalgångar, hållmarker och små kobbar och enstaka större, delvis bebyggda öar längs med kusten. Dalgångarna genomkorsas av ett nätverk av småvägar som även löper till de lite större öarna såsom Skeppstadsholmen och Långholmen. Havet söder om Hisingen utgör inloppet till staden Göteborg och Göta älv och kallas här Hake- och Rivö fjord. Kring vägarna i området finns villor och fritidshus anlagda på plåtåer och planmark som finns i och runt bergen. Byggnationen i området är under expansion. Väl uppvuxen slyskog och hållmarksväxter dominerar floran i området och det finns få stora öppna rum i landskapet.

Från förundersökningsområdet sträcker sig, enligt FMIS, den registrerade begränsningen för Torslanda 115 vidare västerut cirka 90 meter, figur 2. Fornlämningen omfattar här ett höjdparti som utgörs av öppet berg med villabebyggda plåtåer. Berget utgör östsluttningarna av berget Amhults Knöt, vars krön är beläget cirka 200 meter väster om undersökningsområdet. Flyghamnsvägens sträckning följer en långsmal nord-sydlig dalgång mellan bergsryggar. Dalgången är på vissa ställen inte bredare än att den smala vägen täcker dalgångens bredd. I dalgången finns ett krön som utgörs av berg och detta krön är beläget just där vägen Andalen tar sin början för att löpa vidare mot väster.

Fornlämningsmiljön på Hisingen i allmänhet och Torslanda socken i synnerhet är att betrakta som mycket rik. Stora delar av Hisingen och framför allt de sydvästra delarna har ända fram till bronsålder utgjort en skärgård med ett myller av öar och kobbar som har lämpat sig väl för bosättningar. Stora delar av öns låglänta delar har fram i järnålder varit farbara vattenvägar och öns strategiska läge under järnålder, medeltid och även under historisk tid går inte att underskatta. Detta avspeglas naturligtvis i fornlämningsbilden. Fyndrika stenåldersboplatser samsas med äldre gårdsbebyggelser och trankokerier från historisk tid.

I närområdet finns ett kluster av boplatser som bör nämnas för att förstå platsens dignitet i ett stenåldersperspektiv (se figur 1):

RAÄ Torslanda 114 är belägen cirka 150 meter nordost om Torslanda 115. På platsen har flintmaterial bestående av avslag och redskap insamlats. Bland redskapen finns en skivvxa noterad, vilket kan datera platsen till mesolitikum.

RAÄ Torslanda 116 är belägen cirka 25 meter söder om Torslanda 115 i en mot söder sluttande dalgång. Dalgången utgör förlängningen av Flyghamnsvägens sträckning. Boplatserna har tolkats som möjligtvis vara sammanhängande med boplatserna Torslanda 115, 117 och 118. På platsen har några redskap, bland annat en handtagskärna, samt avslag insamlats. Vid en schaktkontroll år 1989 påträffades kulturlager samt 8 avslag. Platsen daterades till mesolitikum och neolitikum.

RAÄ Torslanda 117 är en boplatser belägen cirka 70 meter sydväst om Torslanda 115 och som angränsar till Torslanda 116. Insamlade fynd från denna boplatser utgörs av en tjocknackig yxa eller mejsel, två skivskrapor, tre osäkra borrar, åtta avslag med retusch, nio spån och 100-talet skärvor. De insamlade föremålen är något vitpatinerade och svallade och ger ett mesolitiskt intryck. Det enda som bryter av denna datering är fyndet av en tjocknackig yxa/mejsel som sannolikt är neolitisk. År 1998 utfördes en arkeologisk förundersökning i boplatserns östra del. På fastigheten Amhult 3:1 (alltså samma fastighet som

denna förundersökningsrapport avhandlar) grävdes ett schakt som innehöll flintfynd i form av ett kraftigt svallat avslag och bitar utan slagmärken. Inga anläggningar eller kulturlager påträffades.

RAÄ Torslanda 125 är en boplatz som finns längs med vägen Andalen cirka 45 meter väster om Torslanda 115. På platsen noterades flintaskärvor och flintredskap i ett snäckskalbemängt grustag.

RAÄ Torslanda 118 är belägen cirka 200 meter sydväst om Torslanda 115. Insamlade fynd från platsen utgörs av redskap och skärvor av flinta. Under 1996-1999 utfördes två förundersökningar samt en antikvarisk kontroll på fornlämningen. Undersökningarna resulterade i fynd av kärnor och avslag av flinta. Dessa var mestadels vitpatinerade och svallade vilket visar att bosättningen ägt rum före den postglaciala transgressionens maximum, det vill säga före 7200 BP. Platsen är sålunda daterad till mesolitikum och troligtvis till Sandarnaperioden.

RAÄ Torslanda 317 är belägen cirka 40 meter nordöst om Torslanda 115. Platsen påträffades 2005 och slutundersöktes året därpå. En yta om cirka 150 kvadratmeter undersöktes och inom denna påträffades två stolphål samt en trolig väggränna. Ovanpå anläggningarna fanns ett tunt kulturlager. Fynden utgjordes av enstaka avslag och övrig flinta.

På krönet av Amhults Knöt, cirka 130 meter sydväst om *RAÄ Torslanda 115*, finns fornlämningen *RAÄ Torslanda 8*. Denna fornlämning utgör en grav i form av en stensättning.

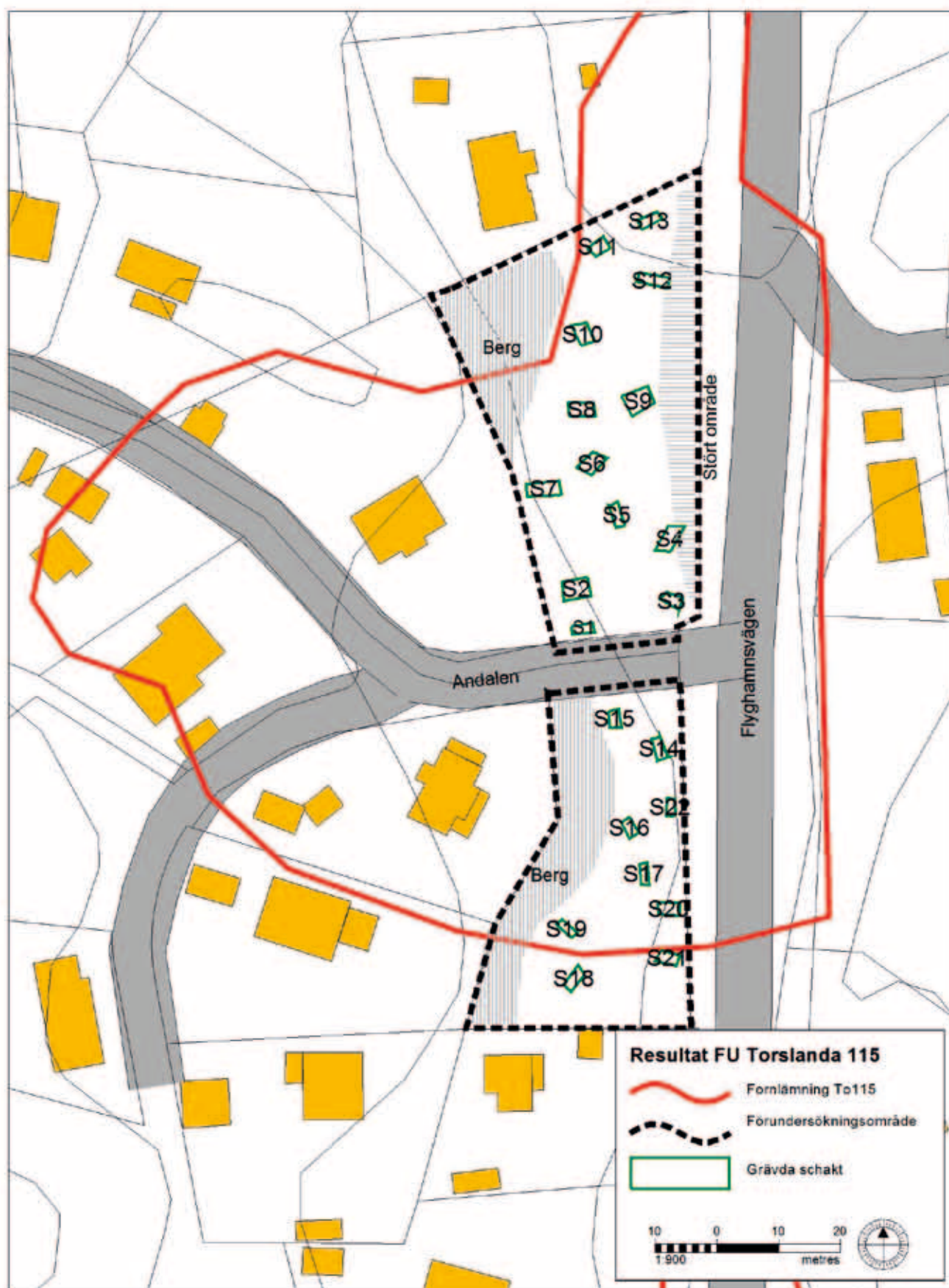
Tidigare undersökningar

Fornlämningen *RAÄ Torslanda 115* utgörs enligt FMIS av ett boplatzområde, om cirka 25-170 x 30-120 meters storlek med utbredning i öst-västlig riktning. Ett mycket omfattande fyndmaterial har under årens lopp plockats från boplatzen. Fynden härrör från hela den äldre stenåldern, från såväl Hensbackakultur (skivyxor), Sandarnakultur (hullingspets), och till Lihultskulturen (lihultsyxa, handtagskärnor och kölskrapor). Även en del neolitiska föremål har påträffats på platsen.

Fornlämningen Torslanda 115 har undersökts vid flera tillfällen:

År 1989 genomfördes en schaktkontroll i samband med ledningsdragning längs med Flyghamnsvägens sträckning. Inga fynd eller anläggningar påträffades då.

1999 utfördes en arkeologisk för- och slutundersökning av den del av boplatzen som var belägen öster om Flyghamnsvägen. Under slutundersökningen grävdes 53 meterrutor på platsen. Mycket ytligt, direkt under ploglagret framkom då ett fyndförande lager. I detta lager påträffades fyra anläggningar bestående av stensamlingar/stenpackningar och ett tunt kulturlager. Anläggningarna innehöll delvis skörbränd sten. I det rika fyndmaterialet utmärkte sig 44 ganska små tvärpilar samt små atypiska skivyxor. Rikligt med mikrospån påträffades men ingen säker handtagskärna. Ledartefakter från Lihultskulturen saknades också. En del av flintan var svallad. Fyndmaterialet indikerar att platsen tycks ha brukats från senmesolitikum och framåt, vilket även stöds av höjden över havet som på platsen var cirka 20 meter. I och med avslutandet av 1999 års undersökning ansågs den del av fornlämningen som var belägen öster om Flyghamnsvägen vara slutundersökt.

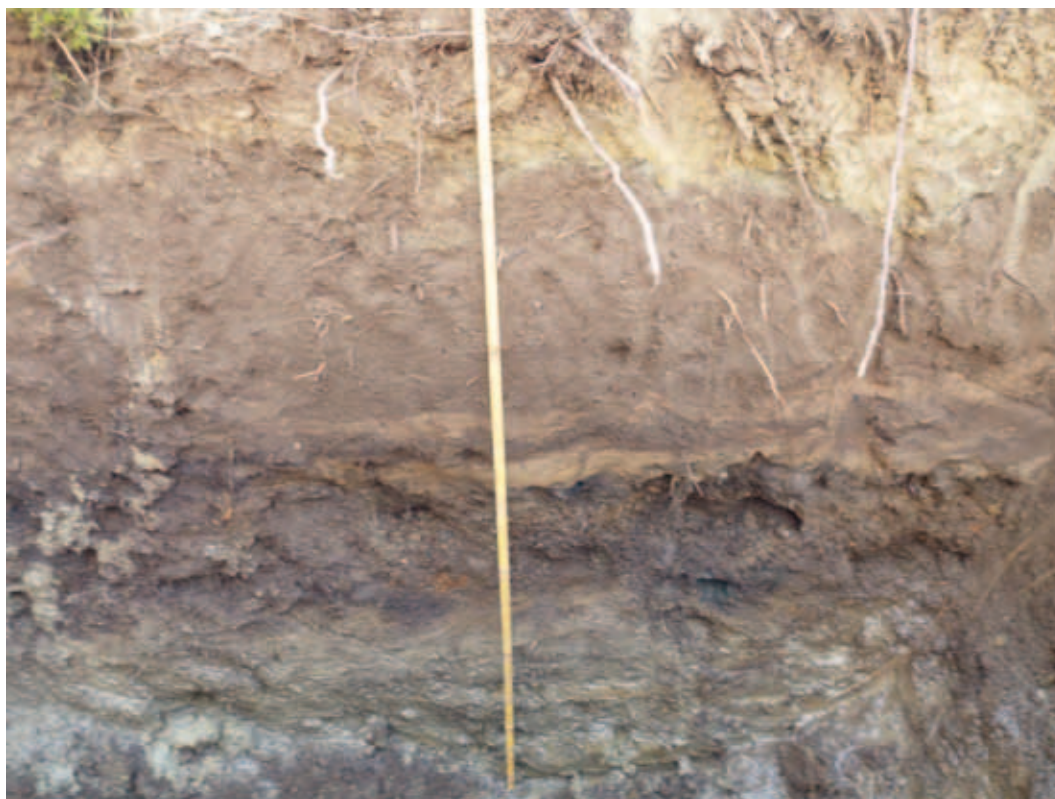
Figur 2: Fornlämningen RAÄ Torslanda 115, fastigheten Amhult 3:1 och de schakt som grävdes däri. Karta i skala 1:900.

Utredningsresultat

Under förundersökningens gång grävdes 22 schakt fördelade på de ytor som var åtkomliga med grävmaskin, se figur 2 och bilaga 1. Nordvästra och västra delen av den södra förundersökningsytan bestod av berg i dagen. Moderna störningar fanns i schakt 1, 9, 12, 14 och 22. I alla schakt utom S15 påträffades fynd i form av flinta. Fynden framkom i matjorden och i underliggande lager som bestod av ljusbrun grus och sand med inslag av klappersten. I tre av schakten (S11, 12 och 13) påträffades tydligt överlagrade kontexter, se figur 3. Här hittades flinta i ett mellan 0,20-0,30 meter tjockt lager hårt packad grus med stenar. Detta lager var överlagrat med en mellan 0,07-0,17 meter tjock sand. På ytan finns detta sandlager allmänt förekommande och detta innehåller fyndmaterial. I S17, beläget på ett flackt krönläge, påträffades flinta i en kontext under sandlager. Inga andra schakt runt detta schakt innehöll fyndförande lager under sandlagret. Detta föranleder en tolkning om att sanden i S17 är påförd. I delar av de schakt som djupgrävdes framkom lerlager med rikliga mängder skal från marina djur såsom musslor och snäckor.

Fynd

Ett mål med förundersökningen var att dokumentera fynden på ett så bra sätt som möjligt. Därför insamlades alla fynd utifrån fyndkontext och dokumenterades noggrant. Som förväntat generade undersökningen en förhållandevis stor mängd fynd, se bilaga 2. Fynden sorterades enligt gängse rutiner och materialet specialgranskades av sakkunnig arkeolog Kalle Thorsberg. Vid detta arbete noterades en rad anmärkningsvärda detaljer i fyndmaterialet. Materialet

Figur 3: Profilen i schakt 13. Trots den dåliga bildkvaliteten ses tydligt de olika lagerskiftningarna. I profilens överdel syns ett ljusbrunt lager av påförd siltig lera. Därefter följer ett cirka 0,40 meter tjockt sandlager. Under ett brunmelerat sandlager i profilens mitt ses en brun grusig sand med stenar. I detta lager påträffades bland annat ett fragment av en sandarnayxa och en lancettmikrolit. Foto mot norr.

innehåller ett ovanligt inslag av äldre sandarnakultur med ett nackfragment av en sandarnayxa (F117), en lancettmikrolit (F119) och en mikrostickel (F38). De två sistnämnda är tillverkade av relativt tjocka spån typiska för äldre sandarna. Sandarnayxan har gått av i ett komplicerat böjningsbrott typiskt för huggning. På grund av tvärsnittets asymmetri är det sannolikt att den varit hålleggad. Ett antal kärnor (exempelvis F86, 87 och 113) samt en tveksam spånkniv förstärker denna datering. De typiska plattformskärnorna är restprodukter av en spånreduktion där oregelbundna relativt breda, böjda och tjocka spån framställs från närmast koniska kärnor (ensidigt enpoliga). Kärnorna är långt utnyttjade och ett antal har roterats i slutfasen (exempelvis F87) på ett för tiden typiskt sätt. Det tidigmesolitiska materialet uppvisar trots sin litenhet en stor diversitet med såväl produktionsavfall som kasserade redskap. I fyndmaterialet finns i övrigt bland annat ett stort avslagsmaterial (869 st), övriga kärnor (42 st), skrapor (2 st), knivar (2 st), mikrospån (12 st), spån (15 st), en trindyxa och en borr. Flintorna är i samtliga fall vitpatinerade och svallade. Till fynden skall även läggas ett delvis slipat fragment av bergart som tolkas som en del av en slipad bergartshacka. Hackornas tidsställning inom sandarnakulturen är oklar. Fragmentets samband med äldre artefakter är därför intressant. I övrigt kan materialet dateras från såväl senmesolitikum samt en oklar del av mellanmesolitikum.

Anläggningar

Inga anläggningar framkom under förundersökningen av Torslanda 115.

Analysresultat

Medel för analyser fanns i kostnadsberäkningen för projektet med inga av dessa kom att användas då inga prover togs.

Tolkning

Platsen utgör en stenåldersboplats som finns representerad inom hela den berörda undersökningsytan. På platsen finns ett rikt fyndmaterial från hela mesolitikum med tonvikt på mellanmesolitikum och sandarnakultur. Materialet är i nuläget för litet för mer långtgående tolkningar men sammansättningen verkar något mer komplicerad än den från sedvanliga tillfälligt använda aktivitetsytor.

Forskningspotential

Det tidigmesolitiska fyndmaterialet uppvisar trots sin litenhet en stor diversitet med såväl produktionsavfall som kasserade redskap. Detta tyder på en längre tids närvaro på platsen, ett mer intensivt utnyttjande av miljön. En genomgripande undersökning på platsen kommer ge ett rikt fyndmaterial som kommer kunna djupanalyseras och bredda bilden av mesolitikum.

Flera av de fornlämningarna som nämns i avsnittet Natur- och kulturmiljö har varit föremål för antikvariska åtgärder. Dock har dessa åtgärder tyvärr varit av ringa omfattning. Flertalet av dessa fornlämningar är i dag bebyggda med villor och kan sägas vara förlorade för undersökningar av den dignitet som skulle krävas för att kunna generera ny kunskap om platserna. RAÄ Torslanda 115 har förvisso undersökts grundligt i dess östra del men vagheten i hur denna och de kringliggande fornlämningarna har upptäckts, registrerats och slutligtvis avgränsats ställer en rad frågor kring platserna: hur har dessa platser nyttjats?

Finns det kontinuitet under den tidsrymd dessa har varit i bruk? Finns det egentligen flera fornlämningar inom en enskild fornlämning? Har tillräcklig hänsyn tagits till transgressionsförloppen i trakten vid tidigare undersökningar i området? På fornlämningen Torslanda 115 finns chansen att fånga upp ett skeende med hjälp av naturvetenskapliga metoder och studier av flintteknik. Kunskapen kommer kunna hjälpa framtidens arkeologer att tolka utvecklingen i södra Torslanda socken under stenålder och förhoppningsvis kunna knyta samman resultaten från denna plats med de andra fornlämningarna i trakten.

Pedagogisk potential

Att inkorporera allmänheten att ta del av den arkeologiska kunskapen är ett uttalat mål. Möjligheten för visningar och andra pedagogiska grepp på platsen är stor. Platsen för fornlämningen är att betrakta som mycket lättillgänglig med vägar och allmänna kommunikationer alldeles intill ytan. På gångavstånd finns skolor och förskolor. Området är tättbebyggt.

Antikvarisk bedömning

Efter avslutad förundersökning anser Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ att fornlämningen RAÄ Torslanda 115 fortsatt skall erhålla lagskydd enligt enligt 2 kap i Lag om kulturminnen mm (KML). Ansökan om ingrepp i lämningar lämnas till Länsstyrelsen.

Källor

Litteratur

Andersson, S. Et al	1975	Sorteringsschema för Flinta. Fyndrapporter 1978, Göteborgs Arkeologiska museum
---------------------	------	--

Digitala källor

FMIS	2014	www.fmis.raa.se
------	------	--

Muntliga källor

Thorsberg, Kalle	2014	Granskning av flintmaterialet från FU To 115
------------------	------	--

Bilagor

Bilaga 1
Schaktbeskrivning
Arkeologisk förundersökning Torslanda 115

Alla måttangivelser är i meter.

S1

2,5x2,7	
0-0,15	Matjord med makadam
0,15-0,40	Ljusbrun grus med inslag av klappersten samt sand i botten
0,40-	Berg

Kommentar: Fynd av flinta i L1 och L2. L1 innehåller recenta fynd i form av glas och tegel.

S2

2,3x3,1	
0-0,15	Förna
0,15-0,40	Sandig matjord
0,40-0,60	Sandig silt med stenar
0,60-0,88	Gråbrun lera

Kommentar: Fynd av flinta i L2 och L3.

S3

1,6x3,1	
0-0,25	Förna och matjord
0,25-0,43	Brun grusig sand
0,43-1,15	Gulgrå lera med skal

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S4

1,6x2,3	
0-0,20	Förna och matjord
0,20-0,48	Brun grusig sand, delvis mörkbrun
0,48-0,80	Brungrå lera

Kommentar: Fynd i L2

S5

1,6x3,3	
0-0,30	Förna och matjord
0,30-0,50	Brun grusig sand med sten
0,50-0,63	Gråbrun lera

Kommentar: Fynd i L1 och L2.

S6

1,5x3	
0-0,35	Förna och matjord, något grusig mot botten
0,35-0,54	Lerig silt med enstaka stenar
0,54-0,82	Brungrå lera med skal

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S7

1,6x3	
0-0,25	Förna och matjord
0,25-0,30	Grus med humös sand
0,30-0,50	Lerig silt
0,50-0,72	Gråbrun lera

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S8

1,4x3	
0-0,20	Förna och matjord
0,20-0,30	Ljusbrun sandig silt
0,30-0,65	Gulgrå lera
0,65-1,35	Gråbrun lera med skal

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S9

1,5x5	
0-0,17	Förna och matjord
0,17-0,39	Brun grusig silt med stora stenar
0,39-0,52	Gråbrun lera med stenar samt skal

Kommentar: I östra delen av schaktet finns sprängsten samt ett stenfyllt dike. Fynd från L1 och L2.

S10

1,6x3	
0-0,23	Matjord samt sprängsten
0,23-0,37	Grusig humös silt med stenar
0,37-0,60	Brungrå lera med skal

Kommentar: Berg i västra delen av schaktet. Fynd från L1 och L2.

S11

1,6x3,3	
0-0,31	Förna och matjord samt sprängsten
0,31-0,46	Brun sand
0,46-0,76	Hårt packad grus med stenar,

klapperliknande mot botten
0,76-1,13 Gråbrun lera med skal

Kommentar: Mäktigheten i L2 ökar mot nordöst. Fynd från L2.

Kommentar: Fynd från L1, L2 och L3.

S12

1,8x5
0-0,50 Matjord blandat med lera och sprängsten
0,50-0,57 Fin brun sand
0,57-0,77 Grus med sten
0,77-0,94 Brungrå lera

S17

1,5x3,5
0-0,17 Förna och sandjord
0,17-0,36 Brun humös sand
0,36-0,50 Brun sand
0,50-0,65 Brun grus med mörkbruna inslag, stenig mot botten
0,65-0,83 Brun stenig sandjord
0,83-1,00 Brungrå lera

Kommentar: Schaktet stört, på vissa ställen ned till grusnivå. Östra delen av schaktet skärs av ett dike. Mäktigheten i L3 fluktuerar pga dessa störningar. Fynd från L1, L2 och L3.

Kommentar: Fynd från L2 och L4.

S13

1,5x3,3
0-0,10 Förna och matjord
0,10-0,25 Ljusbrun siltig lera, påförd
0,25-0,60 Sandig humös silt
0,60-0,77 Brunmelerad sand
0,77-1,03 Brun grus med stenar. Stenigare mot botten av lagret
1,03-1,20 Sandig lera
1,20-1,50 Brungrå lera

S18

1,6x3,3
0-0,20 Förna och matjord omrört med avfall
0,20-0,47 Brun sandjord med stenar
0,47-0,70 Sandig grus
0,70- Berg

Kommentar: Västra delen av schaktet innehåller berg från cirka 0,30 meters djup. Fynd i L1 och L2. Recent material i L1 och L2.

Kommentar: L2 utgörs av påförda massor. Fynd i L3 samt L5.

S14

1,5x3
0-0,37 Förna och matjord
0,37-0,45 Brun lera
0,45-0,62 Brungrå lera med skal

S19

1,6x4,3
0-0,25 Förna och matjord samt sandjord
0,25-0,45 Brun sand med stenar och inslag av grus
0,45-0,60 Hårt packad grus
0,60-0,86 Gråbrun lera, något siltig i övre delen

Kommentar: L1 är omrörd och L2 kan vara påförd. Fynd från L1.

Kommentar: Berg i västra halvan av schaktet från cirka 0,30 meters djup. Fynd från L1 och L2.

S15

1,6x3
0-0,20 Förna och matjord
0,20-0,40 Brun lera
0,40-0,68 Brungrå lera med skal

S20

1,6x3
0-0,20 Förna och sandjord
0,20-0,37 Fin grus med stenar
0,37-0,70 Brunmelerad sand
0,70-1,00 Grå lera med skal

S16

1,5x2,7
0-0,18 Förna
0,18-0,34 Sandjord med stenar, delvis grusig
0,34-0,68 Gråbrun lera med skal

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S21**1,6x2**

0-0,30	Förna och sandjord
0,30-0,46	Fin grus med sand och stenar
0,46-0,60	Brunmelerad sandig silt
0,60-0,93	Brungrå lera med skal

Kommentar: Fynd från L1 och L2.

S22**1,6x3**

0-0,33	Grässvål och sandig matjord, omrörd
0,33-0,50	Grusig sand med stenar
0,50-0,60	Stenig övergång till lera

Kommentar: Kabelnedgrävning i östra delen av schaktet. Stört i L1 och L2. Fynd från L1 och L2.

Bilaga 2: Fyndtabell

Fynd	Sakord	Undertyp	Antal	Material	Enhet	Anmärkning
1	Avslag		11	Flinta	Schakt 1 L2	Vissa patinerade o svallade
2	Övrig slagen		20	Flinta	Schakt 1 L2	Vissa patinerade o svallade
3	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 1 L2	Patinerad o svallad
4	Splitter		1	Flinta	Schakt 1 L2	
5	Avslag		24	Flinta	Schakt 2 L1	Vissa patinerade o svallade
6	Övrig slagen		17	Flinta	Schakt 2 L1	Vissa patinerade o svallade
7	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 2 L1	Vissa patinerade o svallade
8	Splitter		2	Flinta	Schakt 2 L1	
9	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 2 L1	Patinerad o svallad
10	Avslag		160	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Vissa patinerade o svallade
11	Övrig slagen		87	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Vissa patinerade o svallade
12	Övrig kärna		11	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Vissa patinerade o svallade
13	Avslag		1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Mellanmesolitiskt
14	Splitter		23	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Vissa patinerade o svallade
15	Ryggspån?		1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	
16	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Patinerad
17	Avskagsskrapa	Enkel	1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Neolitisk
18	Spån		3	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Mellanmesolitiskt, patinerad
19	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Patinerat
20	Övrig slagen		2	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	Brända
21	Kort spånfragment		4	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	3 patinerade
22	Plattformskärna	Handtagskärna	1	Flinta	Schakt 2 L2 o 3	
23	Avslag		98	Flinta	Schakt 2 L3	Vissa patinerade o svallade
24	Övrig slagen		33	Flinta	Schakt 2 L3	Vissa patinerade o svallade
25	Spån		2	Flinta	Schakt 2 L3	1 patinerad o svallad
26	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 2 L3	
27	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 2 L3	Patinerat
28	Avslag	Spånliknande	2	Flinta	Schakt 2 L3	Patinerade o svallade
29	Splitter		7	Flinta	Schakt 2 L3	
30	Övrig kärna		8	Flinta	Schakt 2 L3	6 svallade o patinerade
31	Hacka		1	Bergart	Schakt 2 L3	Fragment. En yta är slipad
32	Avslag		4	Flinta	Schakt 3 L1	3 patinerade o svallade
33	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 3 L1	
34	Avslag		2	Flinta	Schakt 3 L2	2 patinerade o svallade
35	Övrig slagen		5	Flinta	Schakt 3 L2	3 patinerade o svallade
36	Avslag		37	Flinta	Schakt 4 L2	Vissa patinerade o svallade
37	Övrig slagen		27	Flinta	Schakt 4 L2	Vissa patinerade o svallade
38	Mikrostickel		1	Flinta	Schakt 4 L2	Tidig Sandarna
39	Splitter		6	Flinta	Schakt 4 L2	2 patinerade
40	Avslag med retusch		1	Flinta	Schakt 4 L2	Patinerat
41	Trindyxa		1	Bergart	Schakt 4 L2	Fragment. Av på två ställen
42	Övrig kärna		2	Flinta	Schakt 4 L 2	
43	Avslag		25	Flinta	Schakt 5 L1	Vissa patinerade o svallade
44	Avslag med inhak		1	Flinta	Schakt 5 L1	Patinerad o svallad
45	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 5 L1	Patinerad
46	Övrig slagen		9	Flinta	Schakt 5 L1	7 patinerade o svallade
47	Splitter		1	Flinta	Schakt 5 L1	
48	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 5 L1	Kraftigt bränd
49	Skärva	Mynning	1	Porslin	Schakt 5 L1	
50	Avslag		68	Flinta	Schakt 5 L2	Vissa patinerade o svallade
51	Övrig slagen		40	Flinta	Schakt 5 L2	Vissa patinerade o svallade
52	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 5 L2	Patinerad o svallad o bränd
53	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 5 L2	Patinerad
54	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 5 L2	Patinerat
55	Avslag		1	Flinta	Schakt 5 L2	Slagen från rundkärna
56	Avslag		31	Flinta	Schakt 6 L1	Patinerade o svallade

57	Övrig slagen		6	Flinta	Schakt 6 L1	Patinerade o svallade
58	Avslag		17	Flinta	Schakt 6 L2	Patinerade o svallade
59	Övrig slagen		4	Flinta	Schakt 6 L2	Patinerade o svallade
60	Spån		1	Flinta	Schakt 6 L2	Patinerade o svallade
61	Splitter		3	Flinta	Schakt 6 L2	
62	Avslag		29	Flinta	Schakt 7 L1	De flesta patinerade o svallade
63	Övrig slagen		14	Flinta	Schakt 7 L1	De flesta patinerade o svallade
64	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 7 L1	bränd
65	Splitter		3	Flinta	Schakt 7 L1	
66	Avslag		15	Flinta	Schakt 7 L2	Svallade o patinerade
67	Övrig slagen		9	Flinta	Schakt 7 L2	Svallade o patinerade
68	Splitter		1	Flinta	Schakt 7 L2	
69	Övrig kärna		2	Flinta	Schakt 7 L2	Svallade o patinerade
70	Avslag		61	Flinta	Schakt 8 L1	Svallade o patinerade
71	Övrig slagen		20	Flinta	Schakt 8 L1	Svallade o patinerade
72	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 8 L1	bränd
73	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 8 L1	
74	Splitter		2	Flinta	Schakt 8 L1	
75	Avslagskniv		1	Flinta	Schakt 8 L2	
76	Kärnfragment	Ryggspån	1	Flinta	Schakt 8 L2	Patinerat o svallat
77	Avslag		55	Flinta	Schakt 8 L2	Vissa patinerade o svallade
78	Avslagskniv		1	Flinta	Schakt 8 L2	Patinerad o svallad
79	Övrig slagen		13	Flinta	Schakt 8 L2	De flesta patinerade o svallade
80	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 8 L2	Kraftigt svallad
81	Spån		3	Flinta	Schakt 8 L2	Svallade
82	Splitter		5	Flinta	Schakt 8 L2	
83	Avslag		4	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	Patinerade o svallade
84	Splitter		4	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	
85	Övrig slagen		24	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	Vissa patinerade o svallade
86	Plattformskärna	konisk	1	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	Patinerad o svallad
87	Plattformskärna	Två eller flera plattfomar	1	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	Patinerad o svallad
88	Avslag		1	Flinta	Schakt 9 L1 o L2	Patinerad o svallad
89	Avslag		21	Flinta	Schakt 10 L1 o L2	Patinerade o svallade
90	Övrig slagen		8	Flinta	Schakt 10 L1 o L2	Patinerade o svallade
91	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 10 L1 o L2	Patinerad
92	Avslag		14	Flinta	Schakt 11 L1 o L2	Vissa patinerade
93	Övrig slagen		6	Flinta	Schakt 11 L1 o L2	2 patinerade o svallade
94	Avslag	Spånliknande	1	Flinta	Schakt 11 L1 o L2	Patinerat o svallat
95	Kort spånfragment		2	Flinta	Schakt 11 L1 o L2	
96	Splitter		8	Flinta	Schakt 11 L1 o L2	1 bränt
97	Avslag		40	Flinta	Schakt 11 L3	Vissa patinerade o svallade
98	Övrig slagen		17	Flinta	Schakt 11 L3	Vissa patinerade o svallade
99	Avslag	Spånliknande	1	Flinta	Schakt 11 L3	Patinerat
100	Spånkniv		1	Flinta	Schakt 11 L3	Patinerat o svallat
101	Spån med retusch		1	Flinta	Schakt 11 L3	Patinerat o svallat
102	Splitter		5	Flinta	Schakt 11 L3	Patinerade
103	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 11 L3	Patinerat
104	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 11 L3	Fragment. Bränt
105	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 11 L3	Bränt o svallat
106	Avslag		11	Flinta	Schakt 12 L3	Svallat o patinerat
107	Avslag med retusch		1	Flinta	Schakt 12 L3	Svallat o patinerat
108	Kort spånfragment		2	Flinta	Schakt 12 L3	Svallade o patinerade
109	Spån		1	Flinta	Schakt 12 L3	Svallat o patinerat
110	Mikrospån		2	Flinta	Schakt 12 L3	Svallat o patinerat
111	Splitter		1	Flinta	Schakt 12 L3	
112	Övrig slagen		12	Flinta	Schakt 12 L3	Svallade o patinerade
113	Plattformskärna	konisk	1	Flinta	Schakt 12 L3	Patinerad

114	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 12 L3	Patinerad o svallad
115	Avslag		71	Flinta	Schakt 13 L5	Vissa patinerade o svallade
116	Övrig slagen		22	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerade o svallade
117	Sandamayxa		1	Flinta	Schakt 13 L5	Fragment. Patinerad o svallad
118	Kärnyxa		1	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerad o svallad, fragment.
119	Mikrolit	Lancett	1	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerad o svallad
120	Borr		1	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerad o svallad
121	Spån		3	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerade o svallade
122	Mikrospån		4	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerade o svallade
123	Spån		1	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerat o svallat
124	Splitter		1	Flinta	Schakt 13 L5	Patinerat o svallat
125	Avslag		8	Flinta	Schakt 14 L1	Vissa patinerade o svallade
126	Spån		1	Flinta	Schakt 14 L1	Patinerat o svall
127	Övrig slagen		2	Flinta	Schakt 14 L1	
128	Splitter		1	Flinta	Schakt 14 L1	Patinerat
129	Avslag		23	Flinta	Schakt 16 L2	De flesta patinerade o svallade
130	Avslag med retusch		1	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerat o svallat
131	Övrig slagen		9	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerade o svallade
132	Kort spånfragment		3	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerade o svallade
133	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerad o svallad
134	Avslag		12	Flinta	Schakt 16 L2	Vissa patinerade o svallade
135	Övrig slagen		4	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerade o svallade
136	Splitter		3	Flinta	Schakt 16 L2	
137	Kort spånfragment		2	Flinta	Schakt 16 L2	Patinerade o svallade
138	Avslag		2	Flinta	Schakt 17 L2	Svallad
139	Övrig slagen		4	Flinta	Schakt 17 L2	Patinerade o svallade
140	Splitter		1	Flinta	Schakt 17 L2	Patinerat o svallat
141	Avslag		18	Flinta	Schakt 17 L4	Vissa patinerade o svallade
142	Avslag med retusch		2	Flinta	Schakt 17 L4	Patinerade o svallade
143	Övrig slagen		12	Flinta	Schakt 17 L4	Vissa patinerade o svallade
144	Avslag med inhak		1	Flinta	Schakt 17 L4	Patinerad o svallad
145	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 17 L4	Patinerad o svallad
146	Splitter		1	Flinta	Schakt 17 L4	Patinerad o svallad
147	Avslag		6	Flinta	Schakt 18 L1	Patinerade o svallade
148	Avslag med retusch och inhak		1	Flinta	Schakt 18 L1	Svallat
149	Övrig slagen		7	Flinta	Schakt 18 L1	Patinerade, svallade, 2 brända
150	Splitter		3	Flinta	Schakt 18 L1	Patinerade
151	Avslag		3	Flinta	Schakt 18 L2	Patinerade o svallade
152	Övrig slagen		8	Flinta	Schakt 18 L2	Patinerade o svallade
153	Övriga kärnor		2	Flinta	Schakt 18 L2	Patinerade o svallade
154	Splitter		2	Flinta	Schakt 18 L2	Patinerade o svallade
155	Avslag		19	Flinta	Schakt 19 L1	Patinerade o svallade
156	Övrig slagen		18	Flinta	Schakt 19 L1	Patinerade o svallade
157	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 19 L1	Patinerad o svallad
158	Splitter		9	Flinta	Schakt 19 L1	Patinerade o svallade
159	Kort spånfragment		1	Flinta	Schakt 19 L1	Patinerad
160	Avslag med retusch		1	Kvartsit	Schakt 19 L1	
161	Avslag		27	Flinta	Schakt 19 L2	
162	Avslag med retusch		3	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerade o svallade
163	Övrig slagen		20	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerade o svallade
164	Övrig kärna		5	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerade o svallade
165	Splitter		11	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerade o svallade
166	Spån		2	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerade o svallade
167	Mikrospån		1	Flinta	Schakt 19 L2	Patinerad o svallad
168	Avslag		11	Flinta	Schakt 20 L1	Patinerade o svallade
169	Övrig slagen		12	Flinta	Schakt 20 L1	Patinerade o svallade
170	Splitter		3	Flinta	Schakt 20 L1	Patinerade o svallade

171	Avslag		42	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerade o svallade
172	Övrig slagen		25	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerade o svallade
173	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerad o svallad
174	Splitter		8	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerade o svallade
175	Spån		2	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerade o svallade
176	Kort spånfragment		2	Flinta	Schakt 20 L2	Patinerade o svallade
177	Avslag		4	Flinta	Schakt 21 L1	Patinerade o svallade
178	Övrig slagen		2	Flinta	Schakt 21 L1	Patinerade o svallade
179	Splitter		8	Flinta	Schakt 21 L1	Patinerade o svallade
180	Avslag		2	Flinta	Schakt 21 L2	Patinerade o svallade
181	Övrig slagen		1	Flinta	Schakt 21 L2	Patinerade o svallade
182	Skärva		8	Porslin	Schakt 22 L1	
183	Avslag		19	Flinta	Schakt 22 L1	Vissa patinerade o svallade
184	Avslagskrapa		1	Flinta	Schakt 22 L1	Fragment. Avbruten retuscherad egg
185	Övrig slagen		8	Flinta	Schakt 22 L1	Vissa patinerade o svallade
186	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 22 L1	Patinerad
187	Avslag med retusch		1	Flinta	Schakt 22 L1	Patinerad
188	Spån		1	Flinta	Schakt 22 L1	Patinerad
189	Splitter		4	Flinta	Schakt 22 L1	Patinerade
190	Avslag		2	Flinta	Schakt 22 L2	Patinerade
191	Övrig slagen		3	Flinta	Schakt 22 L2	Patinerade o svallade
192	Övrig kärna		1	Flinta	Schakt 22 L2	Patinerade o svallade
193	Splitter		1	Flinta	Schakt 22 L2	Patinerad

RIO GÖTEBORG
NATUR- OCH KULTURKOOPERATIV

Rapport 2014:1